

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A háborús helyzet.

A helyzet úgy látszik, javulásnak indult. Ha az előjelek nem csalnak, úgy kilátásunk lehet rá, hogy a háborút rövid időn távolabbra tolhatjuk határainktól minden oldalon.

A mult hét sok fölösleges aggodalmat és riadalmat okozott az orosz csapatok betörésével az északkeleti határon.

Bár a betört csapatok száma és elszigetelt helyzete nem adott okot nagyobb aggodalomra, mert bizvást remélhettük, hogy azokat összegyűlt seregeink néhány nap alatt kiverik, vagy elfogják: mégis a rémlátók elég sokan vannak és azok képzeletében az orosz csapatok már pusztítva rabolva száguldoztak szerte az országban. Hiába voltak a hadvezetőség megnyugtató nyilatkozatai, hiába a jelentések az orosz csapatok kisebb számáról, hiába hirdették, hogy elegendő seregek gyülekeznek ellenük, a közönség egy része mégis rémeket látott mindaddig, míg egymásután jöttek a hírek, hogy Ungból, Beregből kiverték őket, Máramarosból is Ökörmezőnél.

Legnagyobb riadalmat okozott az az orosz sereg, a mely Körösmezőnél betörve, egészen Máramarosszigetig előnyomult s a fél vármegye népét menekülésre bírta. Ez valamivel nagyobb sereg volt, úgy 20 ezer körül lehetett s időbe került, míg elegendő számú sereget szállítottak oda. Addig azonban a riadalom a szomszéd vármegyébe is elhatott s így nekünk is lett részünk idemenekülőkben. Minket is meg legyintett a háború szelölője és itt is sok fölösleges riadalmat okozott s a megriadtak rémképeket kezdtek látni.

Hogy fellelegzett azután mindenki, mikor szerdán jött a távirat, hogy a máramarosszigeti orosz sereget Nagyboeszkóig visszaverték, a városban rendesen működik a közigazgatás, és hogy Uzsok körül 8000 orosz holttestet temettek el. Az ungi és beregi hágókon már Galicziába is üldözők csapataink a vert orosz seregeket.

Mind megnyugtató hatású hírek s ezekkel szemben talán az sem fog nagyobb bajt okozni, hogy Besztercze-Naszódmegyében is vettek észre Máramarosból beszivárgott oroszokat. Ez már az utolsó határpont, a hol bejöhetnek, mert

azon túl már Románia semleges határai vannak.

Az oroszok betörése természetes következménye volt a háborús helyzetnek. Lehet, hogy élelmet is kerestek itt a kiéhezett csapatok, de lehet az is, hogy tervszerűen próbálkoztak.

Az oka az lehetett, mert az oroszok fő haditerve nem sikerült. Nem tudták egy csapással összezúzni a mi galicziai hadainkat és mikor azok erős állásokba vonultak vissza: az orosz seregek nem bírták őket megostromolni, így azután megpróbálták az északkeleti Kárpátok szorosain betörve oldaltámadásokkal nyugtalanítani az ország népét és kiesalni a galicziai hadsereget erős állásaiból. De a terv csak annyiban sikerült, hogy a határszéli megyék lakói megriadtak: a galicziai hadsereg nyugodtan maradt, erősítette és felszerelte magát s volt annyi fölösleges erőnk, hogy avval kiverhettük a betört orosz seregeket.

Ezalatt az oroszok elmulasztották megakadályozni azt, hogy a mi galicziai seregünk a német szövetséges seregekkel egyesülhessen és így most kettős erővel folyik északon a támadó hadjárat, egyesült fronton indultak el a mi seregeink a német hadakkal.

A kilátások biztatók, az oroszok máris kezdenek visszavonulni: Radom orosz tartományt a mieink elfoglalták és mint jelentik, Galicziában is megindult a támadó hadművelet s így az oroszok valószínűleg nemsokára kiűrik Galiczia megszállott részeit és Bukovinát.

Igy a mi harcra kész és kiegészített seregeink a németekkel együtt győztesen nyomulnak előre Oroszországban és Galicziában.

Ezenkívül még egy különálló félelmetes német sereg működik Varsótól északra, ez Hindenburg győztes hadserege, a mely százazrekre menő orosz seregeket elpusztított. Ellenfele: Rennenkampff, a sereg nélküli orosz hadvezér ugyan avval biztatta tisztjeit, hogy „azért karácsonyra mégis Berlinbe megyünk“, de ennek a bevonulásnak a módjait elfelejtette megmagyarázni a nagyreményű vezér, ha csak úgy nem képzei, hogy mint hadifogoly vonul be Berlinbe.

A szerbiai harctéren talán már az utolsó csapásokat mérik a királygyilkos nép hadseregére: Petár király már sze-

retne valami görög sziget nyájas égboltja és olajfái alatt pihenni és lemondani a trónról, a melyért már nem tud semmit tenni többé. A szerbek még ellenállnak, de talán már nem sokáig. A szerencsétlen ország el van szigetelve és minden nyomoruság rá szállott a lakóira, a kik már kezdik emlegetni a boldog időket, a mikor még velünk jó barátok voltak s kezdik átkozni az orosz barátságot.

Ilyenformán járt Belgium is a francia-angol barátsággal, ott is elmenekült a király és az utolsó várat ostromolják a németek.

A francia harctéren kemény munkát végeznek hetek óta a német hadak a minden oldalról segített és koncentrált francziák ellen; de hiába minden ellenkezés: a német vasgyűrű lassan, de biztosan összeszorítja a francia seregeket és nemsokára összeszorul Páris körül.

A tengerről is hallatszik egy-két hír, többnyire angol hajók pusztulásáról, sőt a kínai partoknál is erősen áll az ottani német sereg s nekünk egy hadihajónk: a Kaiserin Elisabeth az egyesült angol-japán hajók és csapatok ellen.

Békehangok is hallatszanak innen-onnan, de azok még koraiak, majd ha megéri a háború s ha nagyon elfogy valahol a munició, akkor gondolkozhatunk róla mi is, a kiket sok sértegetéssel kényszerítettek bele az igazságos háborúba.

Az újabb híreket itt közöljük:

BERLIN, október 8. A nagy főhadiszállás október 7. este 10 órakor jelenti: Franciaországban a hadsereg jobb szárnyán folyó harcok még nem vezettek döntésre. A francziák előnyomulása az Argonnesekben és Verdun északkeleti frontján vissza lettek verve. Antwerpennél Brochem erőd birtokunkban van. Támadásunk átlépte a Nothe szakaszát és a belső erődhez közeledik. Egy angol dandárt és belgákat a külső és belső erőd között megvertek s Antwerpenre visszavetették. Négy nehéz üteget, 52 tábortábori ágyut, sok gépfegyvert, köztük angolokat is, nyílt területen elfoglaltunk.

Az oroszok támadása Suvalki kormányzó-ságban vissza lett utasítva. Az oroszok kettőezerhétszáz foglyot és kilencz gépfegyvert vesztek. Lengyelországban kisebb eredményes ütközetben Iwangorodtól nyugatra négyezer-nyolecszáz foglyot ejtettünk.

BUDAPEST, október 8. Boszniának az ellenségtől való megtisztítása céljából folyamatba vett akciónk további eredményvel járt. A montenegrói csapatokkal szemben elért és már jelzett sikereinkhez most egy döntő csapás fü-

zódik, amelyet a Visegrádon keresztül harc nélkül betört szerb csapatokra mértünk. Északi oszlopukat Szebenicza felől Bajna-Basta felé a Drinán át már visszavetettük, miközben vonaljukat és löszerkészletüket elvettük. A Romaja-Planina felé előre haladt főerejüket, a mely Bozanovics Milos tábornok, volt hadügyminiszter parancsnoksága alatt állott, a mi seregünk két napos csatában teljesen megverte és az ellenség csak gyors futással menekült meg, a részünkről tervezett elfogatástól. A tizenegyedik népfölkelő ezredük egyik zászlóalját elfogtuk, több gyorstüzelő ágyut zsákmányoltunk.

BUDAPEST, október 8. Csapatunk további előnyomulása közben az ellenséget tegnap a Przemysl felé vezető műút mentén Barycznál Dynowtól nyugatra visszavetettük és Rzewowot is visszafoglaltuk, a hol ágyukat zsákmányoltunk. A Visztula San szögében a menekülő oroszoktól sok fegyvert ejtettünk és sok járművet vettünk el. A Przemysl ellen intézett ismételt heves támadásokat fényesen visszavertük, az ellenségnek sok ezer halottja és sebesültje volt. A Máramarosziget melletti győzelmes harcokban a magyar és keletgalicziai népfölkelés, valamint lengyel légionáriusok vetélkedtek a vitéz seregben.

BUDAPEST, október 8. A budapesti tudósító jelenti: *A gabonaneműek árának az utóbbi időben tapasztalt rohamos és állandó emelkedése, amely a kedvezőtlen termés és a hadviselés folytán részben fokozott szükséglet dacára ily mértékben indokoltnak nem mutatkozik*, arra indította a kormányt, hogy engedve a mindinkább szaporodó ama kívánalmaknak, amelyek a gabonavámok ideiglenes felfüggesztését sürgették és számolva a fogyasztóközönség jogos igényeivel, a gabonavámok szedését felfüggeszse, az erre vonatkozó rendelet a „Hivatalos Lap” holnapi számában fog megjelenni. A vám felfüggesztése kiterjed a gabonaneműekre: buza, rozs, árpa, zab és a hüvelyesekre: bab, borsó, lencse, továbbá a lisztre és őrleményekre. A kormánynak a fogyasztóközönség érdekében tett ez az intézkedése a mai gazdasági viszonyok között nem sérti a termelő osztályok jogos érdekeit sem és így bizonyára osztatlan megnyugvással fog fogadtatni.

BUDAPEST, október 9. délelőtt 9 óra 30 perczkor. A nagy távirati iroda jelenti Berlin-

TÁRCZA.

Félre a gyávák!

Láttátok-e a dicső fiukat,
Láttátok-e a tüzet arcukon
Amint esküdtek Isten nevére,
Hogy a hazáé minden csepp vére
Mindnek; és mindnek az első a hon?

Hallottátok-e azt a szózatot,
Mit e kis tábor ajka zenge el:
Isten s hazáért tüzőn és vízen . . .
Ha hallottátok: nem, én nem hiszem,
Hogy valakit még kétség eposszen.

Félre, félre, kik most is kételkedők!
Ki békeidőn dölőfősen merész
S most meglapulva, mint a gyáva eb
Mégfut, vagy szűkül s lába elé megy
És az ellennek szolgál lenni kész.

Hisz láttunk már mi százszor ily veszélyt
S megvédte Isten mindig a magyart
S ha könyvet is kér a nagy küzdelem
S drága vér hull is száz csatahelyen,
Minden időközön a veszély nem tart.

És nagy lessz újra, nagy lessz a magyar
Minő még nem volt századok előtt
Aranykalászos rónáink felett
Nem zúgat Isten dülő felleget . . .
De áldás hordja a derült időt.

Félre, félre hát gyáva nyúlfiak!
Itt az oroszlan dörgi vérszavát,
Ki, míg ellene esküdt száz halál,
Nagy erejében méltósággal áll
S hol lesujt, mély jaj kel a légen át . . .

ből: A nagy vezérkar közli: A nagy főhadiszállásról október 8-án jelentik: A nyugati hadszíntérről döntő jelentőségű események nem jelenthetők. Saint-Michielenél és az Argonnesi erdőkben előrehaladtunk. Antwerpen előtt Breendüek erődöt elfoglaltuk, belső erődvonallal elleni támadás és a mögötte fekvő városrészek bombázása is megkezdődött, miután a város parancsnoka kijelentette, hogy a felelősséget vállalja. A düsseldorf-i léghajócsarnokot egy ellenséges repülő által dobott bomba eltalálta, a bomba átütötte a csarnok tetejét és egy a csarnokban levő léghajó burkát elpusztította. Keleten egy Lomzsáról előnyomuló orosz hadoszlop elérte Lyeket.

ESSEN AN DER RUHR, okt. 9. A „Rheinisch Westphälische Zeitung” külön kiadásban a következőket jelenti: Ma az antwerpeni kikötőben harminczkét német kereskedelmi gőzöst, több nagy tengeri gőzöst és több mint husz rajnai hajót — az angolok ösztönzésére — a levegőbe röpítették, mert Hollandiában nem egyeztek bele abba, hogy ezen gőzösöket az antwerpeni helyőrség menekültjeivel Angliába engedjék. Ugy látszik, hogy az antwerpeni helyőrség a végső esetben szökni készül Angolországba. Albert király tegnap a város bombázásának megkezdése előtt át akarta adni a várost, de az angolok megakadályozták benne.

BUDAPEST, okt. 9. A munkapártkörben gróf Tisza István miniszterelnök, a kit megkérdeztek a német csapatokra vonatkozó ellentmondó hírlapi jelentések tárgyában, felvilágosításul körülbelül a következőket mondotta: Mindig jól mulattam azokon a híreken, hol a kassaderbergi vonalon, hol Galicziában, hol pld. Máramarosban akarnak német katonát látni. Mi Németországgal szolidaritásban, hátunkat összevetve vivjük meg a reánk kényszerített nagy létküzdelmet. Ebben a küzdelemben segítjük egymást erőnk teljes megfeszítésével és az elmaradhatatlan győzelem befejezéséig hiven kitarunk egymás mellett. Németország a fanczia harcmezőn egyesült ellenséges koalíciók legyőzése mellett mind nagyobb katonai erőt tud az orosz harcmezőre is áttolni.

Ezzel a csodálatraméltó katonai erővel egybeforrva vivja hadseregünk hősi harcát a Visztula mentén. Egyesült erőfeszítésünk fogja ott az orosz főereget legyőzni. Annak a nagy stratégiai hadállásnak, amelyből ott a döntő

Félre a gyávák! és ti erősek
Legyetek büszkék, mienk a jövő:
Míg a honban ily fiuk teremnek,
Akik meghalni dalolva mennek,
Élni fog e hon s győz minden időn!

Telek A. Sándor.

Az új haza.

— Irta: TELEK A. SÁNDOR. —

Körül a csendes éj; az óra tompán veri az éjfélt s én ébren virrasztok. Lelkem elkalandozik messze-messze, túl a folyókon, a völgyön, a hegyen túl, túl; a hol sűrű nádasba ful a sik s nádi farkasok szeme világít a bozótból; s álmos meleg éjszakákon lidércz bolyong az ingovány felett, maga után csalogatva a hiszékenyeket, az ébren álmodókat. Etelköz híres pusztája ez. Lábunk alatt megdől a fű s odább már szíken csipeget az éhes nyáj. Nyargaló ménesek sörényét tépi a vadrózsa tüskéje. Fényes őrüzek villognak messze és közel. Valahol a sátor alatt szerelmes levante suttag édes szavakat lelke gyöngyének; a távolból százféle érzést fakasztva bug a híres jászberényi kürt. Visszasír a vitéz lelke az ázsiai pusztákra, ahol nyilával tigris ejthetett s a párducot csak úgy sujtotta agyon egyetlen gerely dobással. Óreg csatárok fakupái kocczannak össze másutt. Köles sört s kumiszt szüresölnek. Szemük felvilan olykor az elmúlt harcok dicsőségén, mit kobzán magasztalva énekel meg a regős. Pihen Árpád vitéz tábora. A tegez, a puzdra a sátorfalán függ, az ij húrja nem peng sivitó nyilat röpitve át a messze levegőn az ellen szívébe; a bárd nem csattog s nem cseng a kard a tar koponyákon . . . Pihen a tábor. Szerelmes leányok álmát himezgeti a lopva járó éj s a nagy vezér boldog hazáról ébren álmodik pár-

küzdelmet felvesszük, természetszerűleg a német sereg balszárnyát alkotja, mi pedig a jobb szárnyát. Így verekszünk rendületlenül, bizva egymásba, kiki a maga helyén s a német szövetségeseknek eléggé meg nem becsülhető segítségére így érvényesül, nem pedig azon a németek által elképzelt módon, mint hogyha egyes német segédszerepek jönnének a mi Galicziában vagy a kárpáti szorosokban küzdő csapatteink megerősítésére.

BUDAPEST, okt. 9. A főhadiszállásról jelentik: Előrenyomulásunk kényszerítette az oroszokat, hogy alább hagyjanak a Przemysl ellen kifejtett hiábavaló erőfeszítéseikkel, melyek okt. 8-án éjszaka érték el a tetőpontjukat és az ostromlóknak rettentő áldozatba kerültek. Tegnap délelőtt gyöngült a tüzéségi tűz a vár ellen és a támadó megkezdte erői egy részének visszavonását. Lancutnál a mi előnyomuló oszlopainkkal erős ellenség szállott harcba. Ez a harc még tart. Roswadoból az ellenséget már kiűztük. A Kárpátokban is jól állunk. Az ellenségnek Máramarosmegyéből való visszavonulása futással fajult. Bocskónál erős kozákosztagot ugrasztottunk szét. Ezekben a harcokban az ukrániai önkéntes csapat is kitüntette magát. Saját előnyomulásunk a Beszkidéken és Vereczkei szoroson keresztül Slawsko és Tuc holka irányában előrehalad. Az uzsoki szorosból visszavetett ellenséget Turkán át tovább szorítjuk.

Nem szabad gyáva pesszimistának lenni.

(Sp.) Társas életünkben merülnek fel néha olyan lázító jelenségek, melyek a mai háboru szülte hangulatba bele nem illők, tulzottak és indokolatlanok és így alkalmasak arra, hogy a tájékozatlan nagyközönség lelkületéből hiu félelmet és felesleges aggodalmat váltsanak ki. Ezekből keletkeznek a minden objektív alapot nélkülöző rémhírek.

Ily rémhír kelt szárnyra, midőn déli hadseregünk Sabác elfoglalása után taktikai okokból visszavonult s midőn a szerbek meglepetésszerűen benyomultak a Szerémségbe. Ezekhez hasonló rémhír

duccos kacagányán nyugtatva szép fejét. A hamvadó parázsba hosszan bámul az őrtálló vitéz s a jövőbe kalandoz álomlátó lelke, az új hazába, Atilla örökébe a Tisza s a Duna lágyan suttagó hajjai mellett, hol kékebb az ég, hol zöldebb a fű, hol aranyhalak ficzánkolnak az édes vizekben s mint aranytenger hullámszik az érett vetés a délibábos mezőn. Itt emelünk oltárt Hadurnak a kútfőknél, a berek forrása mellett. Ez az új haza, ez Magyarország!

Itt vitta harcát a felkerekedett tábor egy ezeréven át, itt emelte föl vagy sujtotta a porba a változó szerencse, amint rohamlépésben futott az idő. Világuralom, fényes nagy nevek, népvészedelem, tatárdulás, gyászos elnyomatás, évszázados éj s új hajnalhasadás suhannak át a mérhetlen időn; s azután félszázados csendes nyugalom. Zugó, dübörgő gyárak építik a világ csodáit; sápadt arcú hősök vívják harcukat a bányászok szűk odúiban; felhőkbe nyulnak a büszke paloták s a muzsák templomaiban örökmécs lobog és méltósággal ül Minerva baglya. A lüktető városra az ősök ércz szobra örökösök. A ligetekben mélylő leányoknak csendes estéken lágyan suttag az esti fuvalom s titkos dalt zeng a szerelmes fülemile. A pór fütyörészve szántja ugarát s míg fölötte imát rebeg a dalos pacsirta, lelke fölemelkedik túl a fellegen, hol az Uránok között ülve, vigyáz reá a mindenek hatalmas Ura. Otthon a ház előtt kis virágos kert, az udvaron kendermagos csirke kapirgál s a galamb turbékol az ereszen. S mikor táradtan hazatér a gazda és ló, kik hajdan a harc mezőit vetették be sűrű halállal, szeliden pihennek el s az apa boldog nyugalommal kapja ölébe almapépu fiát s kis kacsóját összetéve szépen imádkoznak az estebéd felett. Ez Magyarország, ez az új haza!

S ezt a hont akarja legázolni az orosz durvaság, a romlott czarizmus önkénye, kinek nyo-

került legujabban is forgalomba, midőn egy elkalandozó orosz csapat a Kárpátok szorosain tett meddő kísérletet az országba való behatolásra.

Ezekkel a meg-megújuló rémhirekkel szemben két döntő mozzanatot kell leszögeznünk. Az egyik a mai világháborúnak teljes komplexumára való utalás. A másik pedig a négy különböző harctéren elért bámulatos hadi sikereknek hosszú láncolata, mely végső eredményében a döntő győzelemnek nyújtja biztosítékát.

Annyit mindenki tud, hogy a harctereken milliók állanak csatasorban. Józan belátással tehát nem lehet azt követelni, hogy közbeesőleg az ellenségnek egyes jelentéktelen akciója fel ne merüljön. De az ilyen esemény nem alkalmas arra, hogy a laikus szemlélő elé döntő értékben rajzolódjék le, mert ezek a meglepetésnek látszó hadimozdulatok a hadviselésnek végső eredményét egyáltalán nem befolyásolják.

Lám, a sabácsi visszavonulásnak taktikája két irányban adott jelentős fordulatot hadviselésünk sikerének. Az egyik a szerb hadsereg betörésének mai stádiuma. A másik pedig az északi harctéren biztosított ama sziklaszilárd védelmi pozíció, melynek megbecsülhetetlen értéke abban áll, hogy az orosz deréksegregnek betörését feltartóztattuk. Ehhez járul még Hindenburg német generálisnak velünk paralell érvényesített azon fenomenális hadi sikere, mely szerint a keleti Poroszországba már betört orosz seregek mintegy nyolcz hadtestre tehető hadi erejét tönkretette és már ötszáz kilométeres harczvonalban tör elő Varsó megkerülésével Lublin felé. Mindezeket pedig még kiegészíti a győzelmes német hadseregek azon fényes haditénye, mely szerint a verduni erődítési vonalon

mát csak átok és köny kíséri. A saját nemzete átka, a saját népének könyei. Ezt a népet szólitotta táborba újra a kiáltó Haza. S látom újra a tábort a puszták végtelenében, az őrtüzeket, a szuronyos vitézt gigászi harc után a sánckokon, míg körül a türelmetlen mének kapálják a pusztá homokját. A fák zizegve, bugva hullatják levelüket a frissen hányt halmokra... Az égen keselyű kóvályog s a bozótkban ott les a tarkas vérszomjas szeme. S a tábor megmozdul olykor, eget rengetnek az ércoroszlánok ordításai; dübörög a föld; s messze visszahangozik a lelkes csatakiáltás: Előre! S új nap új nap után újra elpihen a tábor s beköti a tépett babért megkezdett koszorújába. A vezérek a térkép fölé hajolva kutatják az utat a dicsőséghez s a kard a sátor falán pihen feketén az ellenség reá száradt fekete lelkétől... Pihe a tábor. A sátor alatt alvó leventék szép fejét lágyan csókolja a kóbor éji szél, amint egymásmellett álmodnak az édes otthonról, s álmuk oly dicsó, oly égbeemelő! Látják a futó ellenséget elbukni a saját sirján keresztül... Hallják a diadal viharként zugó örömrivalgását; látják a hősök megkoszorozott fejét, bukását a bűnnek s teljes diadalát az igazságnak. A csatatér felett hálaimát rebegő nemzetet, az égi fényben lobogó zászlóval. Látják a feldult falvak romjain épülő új világot, hol testvér lett az eddig idegen; a méltósággal zakatoló gyárat, a műhelyt daloló munkásaival; az utca zsibongó életét; az újra virágzó mezőt, a dalos gesztet, a viruló kis kertet a ház előtt, a szűkebb otthon, a családot, amint estenden, kipirult arccal boldogan hallgatják a nehéz napok dicsőségét regélő vitézt, amíg az apjához lapult gyermek kigyult szemekkel kiált fel: óh mi szép mese édes jó apám...!

Ez Magyarország, ez az új haza.

rést törve, a francia derékhadnak háttába kerül és azt döntő ütközetben megvervén, Páris elé vonul.

Ily nagyszabásu hadi sikerek tudatában lehet-e észszerű és jogosult csak egy pillanatra is háborus helyzetünket a közbeeső epizódok hatása alatt oly beállításban pertraktálni, mintha csak távoli okunk is volna kétkedni a győzelem végső sikerében? Erre pozíció és reális támpont nincs, nem is volt, nem is lesz!

Érthetetlen tehát előttünk, hogy a fentebb vázolt objektív tényállás köztudomásu volta ellenére még az intelligencia körében is akadnak oly kishitűek, kik egy nekik nem tetsző jelentéktelen epizód miatt megijedve, hiu félelműkszülte fantáziájuk segítségével oly rémhireket kolportálnak, melyeknek reális alapja nincs és jórészen kiszinezett valótlanosság, vagy enyhébben szólva, a hadvezetőség képességét lekicsinylő meggondolatlan és illetéktelen kritika. Mert azt feltételezni, hogy ezek a kávéházi Conradok és Moltkék a nagy előszeretettel kolportált rémhireket hazafiatlan kárörvendésből röpiténék világgá, nem lehet és nem szabad.

Egyet azonban joggal elvárhat a nemzet intelligens társadalmától, s ez az, hogy tartsa magát vissza a rémhirek terjesztésének kultuszától és mutasson a hazafias türelemhez jó példát a társadalom kevésbé intelligens rétegének. Aki a harctéren nem áldozza életét és testi épségét, legalább a váró és tűrő hallgatással tegyen szolgálatot nemzetének.

Félni nem kell, de nem is szabad!

Az ál és koholt háborus hírek ellen.

A m. kir. Belügyminiszter szigorú rendeletet adott ki azok ellen, kik hamis ál és koholt híreket közölnek és terjesztenek a harctérről. Ezen rendelet kiadására már nagyon is szükség volt s azt alispánunk is feliratilag kérelmezte, mert nálunk is sok a szószátyár asszony és férfi, kik a közönséget rémitgetik. A rendelet a következőképen hangzik:

„Mind sürűbben érkezik a panasz a hadviseléssel kapcsolatos oly riasztó hírek koholása és terjesztése miatt, a melyek alkalmasak arra, hogy a nagyközönség körében nyugtalanságot és ok nélküli aggodalmakat támasszanak.

Minden komoly ember elismerni kénytelen, hogy ily álhírek koholása és terjesztése a közrendet és a köznyugalmat — amelynek fenntartása és előmozdítása éppen ilyen súlyos időkben kétszeres kötelesség — nagy mértékben veszélyezteti. Ez okból ily álhírek koholását és terjesztését szigorúan megtiltom és e tilalom megszegését az 1879: XL. törvényezikk 1. §-a alapján kihágássá nyilvánítom.

Ennélfogva azt, aki a hadviseléssel kapcsolatban:

1. vészirt kohol vagy valótlan vészirt terjeszt; vagy
2. valakinek megsebesülését, halálát vagy az ellenség fogságába jutását állítja vagy hireszteli anélkül, hogy az adat valódiságáról hivatalos közlésből vagy kétséget kizáró más módon meggyőződést szerzett volna; vagy

3. egyéb oly hirt kohol, vagy olyan álhirt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében félelmet vagy ijedelmet keltsen, kihágás miatt tizenöt napig terjedhető elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíró-ság, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség működésének területén a budapesti m. kir. államrendőrség hatásköréhez tartozik.

Budapest, 1914. október hó 1-én.

Sándor János s. k.“

Sebesült és beteg katonák érdekében.

Vármegyénk főispánja a következő rendeletet intézte a jbli főszolgabírákhoz és vsi polgármesterekhez:

A vármegyém hatóságainak nemes buzgalomával eszközölt azon irányu gyűjtés, hogy a hazáért küzdő és sebet kapott katonáink részére ágynemű adományoztassék, olyan lelkes áldozatkészséggel járt s oly örvendetesen nagy mennyiségben történtek az adakozások, hogy a jelen körülmények között a begyűlt adományok elégnék mondhatók s ezért felkérem Czimedet, hogy az ez irányu további gyűjtést beszüntetni sziveskedjék.

A hazafias érzelmű lakosság áldozatkészségét most más irányban kell igénybe vennünk. A harctérről sebesülten vagy betegen hazatérő katonák — kik közül tekintélyes számban vannak vármegyénk vörös-kereszt kisegítő kórházaiban elhelyezve — rendes és gondos élelmezése a kórházak vezetőire súlyos feladatot ró, melyet a rendelkezésükre álló keretek között a segítő akció folytonos istápolása nélkül aligha lehetnek képesek megoldani.

Feltétlenül és sürgősen szükséges tehát, hogy hatósága területén erélyes gyűjtőakcióit indítson, mely oda irányuljon, hogy a lakosság természetbeni érlelmi cikkek adományozásával legyen a sebesült katonák élelmezését intézők segítségére. Bármilyen érlelmi cikkek, de különösen buzára, burgonyára és hüvelyes veteményekre van égetően szükség s felhivom Czimedet, hogy ezeknek házról házra történendő gyűjtését eszközölje, az adományokat a rimaszombati és rimaszécsi járásban, valamint Rimaszombat r. t. város területén a vármegye alispáni hivatalához, a putnoki, rozsnói járás területén s Rozsnyó és Dobsina r. t. városokra nézve a rozsnói főszolgabírói hivatalhoz, a jolsvai és ratkói járásban, valamint Jolsva és Nagyrőcze r. t. városok területén a jolsvai főszolgabírói hivatalhoz, a tornaljai járásban a tornaljai főszolgabírói s a garamvölgyi járásban a nándorvölgyi főszolgabírói hivatalhoz szállítsák be.

Valamennyi gyűjtő hatóság köteles az adományokról részletes jegyzéket vezetni.

A vármegye alispáni hivatala a begyűjtött érlelmi szereket a rimaszombati városi vörös-kereszt választmányának, a rozsnói főszolgabírói hivatal a Rozsnyó városi vörös-kereszt választmányának, a jolsvai főszolgabírói hivatal Jolsva város

vörös-kereszt választmányának, a tornaljai főszolgabírói hivatal a tornaljai vörös-kereszt egyesületi fióknak, a garamvölgyi főszolgabíró pedig a létesítendő helapai kiegészítő kórház vezetőségének adja át. Rimaszombat, 1914. október 6.

Kubinyi, főispán.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Folyó hó 5. és 6. napjain tárgyalta a helybeli kir. törvényszék esküdtbíróháza a gyilkosság büntetvével vádolt Pollák Anna és özvegy Bartosik Mihályné bűntudatát Cseh István kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt, Fodor Zoltán kir. törvényszéki bíró, Kovács Géza kir. járásbíró, mint szavazó bírák és dr. Vörös László tanácsjegyző részvétele mellett.

A közvédat Lehoczky Márton kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Bródy Miksa ügyvéd és dr. Fuchs Lajos ügyvédjelölt látták el. Tolmácsként dr. Teichner József ügyvéd működött.

Az esküdtszék következően alakult meg:

Rendes esküdték: Turóczy Miklós, Setina János, Hegedüs József, Benyó László, id. Andrik András, Szepesházy Kálmán, Lőrincz István, Kovács Pál, Béki János, Dudai József, Bencze Samu, N. Oros János.

Pótsküdték: Rakottyay Danó és Lados András.

A bűneset az volt, hogy Ágostonlakon, 1913. augusztus 10-én Pollák Anna földmives leány a nagynénje: özv. Bartosik Mihályné biztatására párnákkal megfojtotta három hetes törvénytelen fiát.

A bűn súlyosságát annak kegyetlen végrehajtásán kívül növelte az, hogy nem a megtévedt leány szégyenérzete, hanem egészen kicsinyes okok voltak rugói a gyilkosságnak. Pollák Anna meghasonlott az atyjával, a ki elűzte őt hazulról s akkor nagynénjénél: özv. Bartosik Mihálynénál keresett menedéket és ott 1913. július 23-án egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. A kis gyermek sírása miatt özv. Bartosik Mihályné nem tudott aludni s ezért nagyon haragudott és folyton biztatta Pollák Annát, hogy ölje meg a gyermeket. A leány engedett a gonosz biztatásoknak és 1913. augusztus 8-án fél deczi spirituszt itatott meg a kis gyermekkel, a mitől annak szája és nyelve kisebesedett, de nem halt meg. Erre 10-én reggel párnákat és zsákokat rakott a szerencsétlen gyermek fejére és egy óra hosszat tartotta rajta és mivel így sem sikerült a gyilkosság, este egy dunnába burkolta a gyermek arcát és azt addig tartotta rajta, míg a gyermek megfulladt.

A főtárgyaláson Pollák Anna beismerte bűnét és azzal védekezett, hogy nagynénje: özv. Bartosikné kényszerítette őt arra, mert haragudott a gyermeksírástól és ő kénytelen volt nagynénjének engedelmeskedni, mert a szülői háztól elűzetve, rá volt szorulva a Bartosikné eltartására. Kiderült azonban a tanuvallomásokból, hogy ez nem igaz, mert az atyjával való meghasonlás csak egy jelentéktelen eset volt s a szülői házból történt elűzetés csak egy alacsony műveltségű földmivesnek ittasságában elkövetett durvasága volt, amit az rögtön meg is bánt és többször üzent a leányának Bartosiknéhoz, hogy jöjjön haza gyermekével együtt, nevelje fel otthon a kis fiát. Pollák Anna inkább a sötét bűn útját választotta, mint a szülőihez való visszatérést.

Megrendítő jelenete volt a tárgyalásnak, mikor a 62 éves özv. Bartosik Mihályné, aki úgy a vizsgálat alatt, mint az esküdték előtt konokul tagadott, a koronatanúval: Legyna Istvánnal történt szembesítéskor a bizonyítékok sulya alatt megtörve, ismerte be bűnét.

A bizonyítási eljárás során 7 tanút és dr. Zehery István, dr. Kármán Aladár, dr. Bleier Leó orvosszakértőket hallgatták ki.

A tárgyalás második napján délután került a sor a perbeszédre.

Lehoczky Márton kir. ügyész hatalmas és szépen kidolgozott, melyen átgondolt vádbeszéde mindvégig lebilincselte a figyelmet. Gondosan csoportosította azokat a bizonyítékokat, a melyekből kitűnik, hogy a vádlottak a gyilkosságot napokon át tervezték, rámutatott a bűncselekmény végrehajtásának kegyetlen mód-

jára és különösen arra, hogy a gyermekgyilkosságban semmi része sem volt a megtévedt leány szégyenérzetének, hogy úgy Pollák Anna, mint gonosz nagynénje csupán a kényelmük miatt adtak túl a szerencsétlen kis gyermeknek.

Dr. Bródy Miksa ügyvéd, a Pollák Anna védője szépen fejtegette, hogy a leány kényszerhelyzetben volt, mert nagynénje elűzéssel fenyegette arra az esetre, ha a gyermeket meg nem öli. Dr. Fuchs Lajos ügyvédjelölt pedig, mint az özv. Bartosik Mihályné védője, ügyesen igyekezett azt kimutatni, hogy az öreg asszony részeges, beszámíthatatlan egyén, a kinek ittas állapotban elejtett szavai nem tekinthetők felbujtásnak.

Az ügyészi replika után az esküdték 6 ikán este meghozták verdiktjüket, mely szerint Pollák Annát, mint tettest, özv. Bartosik Mihálynét pedig, mint felbujtót bűnsnek találták a gyilkosság büntetvében, mire a bíróság vádlottakat az enyhítő körülmények figyelembevételével 15—15 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak semmisségi panaszt jelentettek be.

Katonai ünnepség.

1914. október hó 8.

A mostani háborus idők egyik legszebb és legemlékezetesebb napja volt az a lélekemelő katonai szép ünnepség, mely 1914. évi október hó 8-án városunkban lefolyt.

Az itten elhelyezett gyalogezred fiatal életől és lelkesedéstől duzzadó és harcra vágyó kiképzett ujonczai e napon tették le ünnepélyes esküjüket.

A legénység csillogó fegyverekkel, vadonutuj ruhában, felbokrétázva, dalolva vonult fel az Erzsébet-téren felállított táborigyűlési oltár elé és két zászlóaljban állott fel Balitsch Oszkár és Cloaje János cs. és kir. főhadnagyok parancsnoksága alatt.

Mielőtt a táborigyűlés megkezdődött volna, Strempl Vilmos cs. és kir. kapitány, az ittlévő összes katonaság felett parancsnokló főtiszt tartott szemlét.

A szemle megtartása után megkezdődött a táborigyűlés, melyet Széman Endre prépost-plebános celebrált teljes ornátusban nagy segédlettel. A szépen díszített oltár előtt két oldalt foglalt helyet a polgári közönség, az összes hivatalok a hivatalnokok vezetése alatt. Az oltárral szemben pedig a tisztikar. Mielőtt az imához a zászlóaljakat Ditrich Mihály tényleges hadnagy és Morvay László tartalékos hadnagy, borsodmegyei árvászéki ülnök vezényelte, a kürtösi teendőt pedig egy regrutánkéntes Serbán István teljesítette.

Mielőtt Strempl kapitány rövid katonaság beszédet intézett magyar nyelven a katonasághoz, melyben figyelmeztette őket esküjök és katonai kötelességük pontos és hű betartására. Majd pedig kiemelte, hogy egy helybeli illetőségű fiatal őrvezető: Vozáry Samu, a harcstéren már megsebesült s katonai kötelességének hű teljesítéseért az ezüst vitézségi érmet kapta. Vozáry őrvezetőt maga elé állította, bemutatta a legénységnek s azután parancsban kiadta, hogy az őt illető tisztelgést vitéz Vozáry Samu őrvezető személyére ruházza.

A szép sikerült beszédet a közönség lelkesen megéljenyezte. Ezután az eskümentát magyarul Fölker József tartalékos hadnagy, románul pedig Cloaje János főhadnagy olvasta fel, ki egyszersmind a kapitány magyar beszédét románul is tolmácsolta. Az eskü letétele után Kubinyi Géza főispán intézett szívből jövő parázst gyújtó, lelkesítő beszédet a legénységhez, figyelmeztetve őket e nehéz időkben a haza iránti kötelességteljesítésre. A beszédet dörgő éljenzés követte.

Ez után az összes tiszték századaikhoz állottak be és díszmenetet adtak a tér egyik oldalán Vozáry Samu ezüst vitézségi érdemrenddel kitüntetett őrvezetőnek, a mely után vig énekszóval vonultak szállásaikra. Ezzel az ünnepély véget érve, a gyalogezred tisztikar villás reggelire hívta meg a közönséget a Hungária-szállóba, amely alkalom egyszersmind ismerkedésül is szolgált.

A szép ünnepség hatása alatt, a mi polgári szíveinkből is az igazi hazafias lelkesedés tört elő és sokan szerettünk volna a feszes katonai

sorokban állani, hogy megoszthattuk volna a haza védelmére irányuló legszentebb kötelesség teljesítését azzal a sok deli fiatal magyar és román fiúval, kik ha a harcstéren kerülnek, feledve mindent, csak egyet tartva szem előtt: a haza és a koronás király iránti kötelességet, oroslánként fogják magukat az ellenségre reávetni és a zászlót szeplőtelenül visszahozni.

Bámulatba ejtett mindenkit az a precíz katonai kiképzés, melyben nyolcz hét alatt és a legnagyobb kiméletben részesültek a fiatal ujonczok. Az érdem koszorúja itt első sorban Strempl Vilmos kapitány parancsnokot és a tiszti kart illeti, amelynek legnagyobb része tartalékos tisztből áll. Azután pedig a derék legénységet illeti az elismerés, hogy tudatában vannak édes kötelességük pontos teljesítésének és siettek felebbvalóiktól eltanulni mindazt, a mire a háboruban szükségük van és parancsait készségesen teljesíteni.

Ha majdan út az indulás órája és megharosan a harci riadó, zászlót adunk a kezükbe s életükért és győzelmükért fogunk imádkozni.

Istenért, Hazáért, Királyért meghalni dicsőség! Megjutni azonban szegyen!

Legujabb.

BUDAPEST, okt. 10. Német főhadiszállás jelenti: 9 én délelőtt az antwerpeni belső védelmi vonal több erődjé elesett. A város ma délután óta német birtokban van. A vár parancsnoka és a védő sereg elhagyták az erőd területét, csak még egyes erődítéseket tart az ellenség megszállva, ez azonban nem befolyásolja Antwerpen birtokát.

BUDAPEST, október 10. Károly román király meghalt.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

A király nevenapján. Apostoli királyunk nevenapját az idén valóságos nemzeti ünnepé avatták a különböző vallásfelekezetek templomaiban lefolyt ünnepi szertartások és a sebesültek javára történt gyűjtések, amelyekből közönségünk sehol sem vonta ki magát s a király nevenapján mindenki meghozta áldozatát azok iránt, a kik a hazát védelmezik. Az ünnepi szertartás a katolikus templomban kezdődött reggel 9 órakor, a mikor bevonultak a megyei tisztviselők Kubinyi Géza főispán és Lukács Géza alispán vezetésével, a díszmagyarba öltözött vezetők mellett még dr. Soldos Béla tb. főjegyző is ilyen öltözetben jelent meg. — Megjelentek a kir. törvényszék, a pénzügyigazgatóság, a városi hatóság és a tanügy képviselői s a szabadkai méntelep parancsnoksága. A templomajtóban Kubinyi Gézáné, Lukács Gézáné, Farkas Zoltánné és dr. Ráróssy Gyuláné urnők gyűjtöttek a jolsvai katonai kórház javára s szépen folyt az adakozások. — Az ünnepi misét Széman Endre prépost celebrálta nagy segédlettel. Innen a Hymnus eléneklése után átvonult a közönség a református templomba, ahol a közönség után Czinke István főesperes gyönyörű szónoki beszédben méltatta a nap jelentőségét, majd a királyért és a hazáért imádkozott s a Hymnust énekelte. Kivonulásakor az előcsarnokban Samarjay Jánosné és Czinke Istvánné urnők gyűjtöttek a jolsvai katonai kórházra s a gyűjtés eredménye igen sikerült. Az ág. ev. templomban Gyürky Pál főesperes megható beszédben szólt a háborus idő bajairól és az itthonmaradtak együttérzését állította előtérbe a hadbavonultakkal, akiket tevékenyen kell segítenünk. A Hymnus éneklése után a templomajtóban Kubinyi Gézáné, Lukács Gézáné, Farkas Zoltánné és Gyürky Pálné urnők gyűjtöttek a szent cél javára. — Az izr.

imaházban *Singer* Rezső főrabbi mondott szép, hatásos beszédet, ének után kivonult a közönség. A templomajtóban dr. *Krausz* Gyuláné urnó vezetése alatt gyűjtöttek igen szép eredményre.

Katona-nap Várgedén. Október hó 4 én a várgedei róm. kath. templomban *Kubinyi* Bertalanné, özv. *Gálócsy* Józsefné és *Köhler* Gusztávné urhölgyek gyűjtöttek a Jolsván berendezett honvédkórház javára. A gyűjtés eredménye 127 kor. 20 fillér. — Ugyanekkor a balogfalai r. kath. templomban az állomási főnökné és *Balogh* Barnáné urnók gyűjtöttek a fenti célra. Buzgókodásuk 47 koronát eredményezett. E helyen is hálás köszönet a nemeslelkű hölgyeknek.

Miniszteri biztos. A belügyminiszter a közveszélyes járványos betegségek (kolera, vérhas) elleni védekezés hatályosabbá tétele s az e részben az egyes törvényhatóságok által tett intézkedések szigorú ellenőrzése végett a kassai hadtestparancsnokság területére dr. *Hajós* Béla min. tanácsos, közegészségügyi főfelügyelőt miniszteri biztossá nevezte ki. — Az új miniszteri biztos már Kassán van s onnan teszi meg hivatalos vizsgáló körutját, melynek folyamán törvényhatóságunk területén is fogja az ellenőrzést is végezni.

Vitézségi érem átadás. A városháza tanácstermében mult vasárnap délelőtt ünnepélyes, szép keretben történt meg az ezüst vitézségi éremnek átadása ifj. *Vozáry* Samu örvezetése után *Kubinyi* Géza főispán, *Lukács* Géza alispán, dr. *Fornet* Gyula megyei főjegyző, *Máriássy* László vm. tb. árvászéki elnök, *Lánccy* Kálmán kir. pénzügyigazgató, dr. *Soldos* Béla tb. főjegyző stb. a városházára vonultak, itt dr. *Kovács* László polgármesterrel együtt a szorongásig megtelt tanácsterembe bevonulva elhelyezkedtek; csakhamar megérkezett a sebesült katonák egyrésze és sorfalat állott a zöldasztal körül. A szülei kíséretében megjelent ifj. *Vozáry* Samu örvezetőt lelkes éljenzéssel fogadták, mire dr. *Kovács* László a losonezi 25 ik gyalogezred parancsnokságának átiratát felolvasta s meleg szavakkal üdvözölte az ellenesség szemben hősi magatartást tanúsított ünnepelt örvezetőt s mellére tűzte az ezüst vitézségi érmet. Az ünnepélyes aktus mély hatást tett a jelenvoltakra s a hatást még inkább fokozta *Kubinyi* Géza főispánnak az ünnepelthez intézett üdvözlő beszéde. — A vitéz katonát a jelenvoltak meleg óvációjában részesítették, mire a lélekemelő, szép ünnepély véget ért.

Harci kedv. Városunkban az egyik ujoncz közvitéz meghallotta, hogy a muszkákat Uzsoknál kivertük. Erre a hirre megvakarta a fejét, egyet káromkodott s így kiáltott fel: „hát már nekünk mi marad!”

Kinevezés. Herczeg Esterházy Miklós elnök, a magyar Mezőgazdák Szövetkezetének okt. hó 7 én tartott igazgatósági ülésében, *Jeszenszky* Pál kir. tan. és vezérigazgató előterjesztésére megyénk szülöttjét *Glós* Barnát, a fenti közérdekű gazdasági intézet aligazgatójává nevezte ki.

Tüntető felvonulás. A Losonezon f. hó 10 én kezdődött sorozásra városunkból mintegy 200 hadköteles jelentkezett. 9 én este 7 óra tájban nagy közönség érdeklődése mellett lelkes hangulatban gyülekeztek az ifjak a városháza előtt s azután hazafias dalok éneklése mellett hatalmas nemzeti zászló alá sorakozva, zeneszóval körüljárták az Erzsébet-teret, aztán kivonultak az állomásra, honnan Losonezra utaztak.

Hősi halál. A honvédpótzászlóalj parancsnokságától érkezett rövid hivatalos távirat közli, hogy *Szládek* Arpád m. kir. honvédfőhadnagy augusztus hó 29 én az első tűzben Galicziában hősi halált halt. E rövid távirati jelentés nyomán méltó fájdalom hatja át szívünket az első pillanatokban, de mert a hazáért meghalni dicsőség, az ilyen eset felett bánkódni nem szabad. A daliás vitéz főhadnagy vármegyénk szülötte volt s itten töltött nyári szabadságát a mozgósítási parancsra megszakasztva, egyenesen ezredéhez sietett és az első elesett hősök közé iktatta nevét háborus történetünk részére vitéz századával intézett rohamával. A mélyen szomorodott özvegy édesanya és testvérekhez azonban őszinte mély részvét-

tel járulunk és vigasztalni óhajtuk őket azzal, hogy büszkén emlékezzenek a család hősi sárjára s találjanak enyhülést abban, hogy az elesett emlékét velük együtt hazafias kegyelettel fogjuk őrizni.

Halálozás. Városunkban f. hó 10-én reggel elhunyt *Lengyel* Lajos helybeli adófőtiszt 35 éves korában hosszas betegség után. Özvegye szül. *Bienert* Mariska, hat gyermeke: Irma, Lajos, Ferencz, Juliska, Mimi és Anna, továbbá édes anyja szül. *Csizy* Julianna s kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat, kinek temetése f. hó 11-én, ma délután 4 órakor lesz.

Háboruban megsebesült katonák gyógykezelése. Vármegyénk alispánja a hatósági orvosokat közlőlel érdeklő rendeletet adott ki, melyben szigorúan megtiltja a hatósági, járási, községi és körorvosoknak, hogy a harcban sebesült katonáktól kötéssel való ellátásért vagy kezelésért díjakat szedjenek.

A Rimaszombati Takarékpénztár betéteket most is elfogad méltányos kamattal való gyümölcsösztetés végett és a jelenleg elhelyezett tőkék közül minden felmondás nélkül azonnal teljesít visszafizetéseket.

Sebesültek érkezése. Hétfőn este újabb sebesült szállítmány érkezett városunkba. Már délután 5 óra után özönlött a vasuti állomáshoz a közönség s várta a vonat érkezését. Megjelent ott *Kubinyi* Géza főispán a Vörös-kereszt egyesület elnöke, ifj. *Kubinyi* Géza országgyűlési képviselő, a Vörös-kereszt egyesület megbízottja, *Samarjay* Jánosné elnök, *Máriássy* Lászlóné alelnök, a választmány élén számos önkéntes és hivatásos ápolónővel, dr. *Zehery* István tb. főorvos, a Vörös kereszt egyesület orvosa és dr. *Kármán* Aladár főorvos, a Vörös-kereszt egyesület gondnoka. A pályaudvart a kirendelt katonaság tette szabaddá s a raktárhelyiségben és a pályaudvar kijáratánál a hölgyek teljes felkészültséggel várták a kórházi vonatot, mely 1/27-kor 42 kocsival robogott be s e vonattal jöttek az orvosok: dr. *Draschek* Bálint ezredorvos, dr. *Lükő* Béla operateur, dr. *Fejér* segédorvos, 14 irgalmasrendű ápolónő, több lelkész és önkéntes ápolónő. E vonaton mintegy 800 sebesült és beteg érkezett, kiket beszállítottak a főgimnázium és a polgári leányiskola épületébe s ott elhelyezést nyertek. — Este 9 órakor jött a második vonat, melyen 400 sebesült és beteg, nagyszámu személyzet, ápolónők, dr. *Lehoczky* János, dr. *Tanódy* Márton, dr. *Halász* Lajos és dr. *Muhi* orvosok, gyógyszerészek stb. érkeztek. Az érkezetteket mindkét vonagnál nagymennyiségű theával, süttekkel, cigarettával, szivarral várták a Vörös kereszt egyesület áldozatkész és figyelmes hölgyei s kiszállás előtt megvendégelték a sebesülteket, kik valamennyien el voltak ragadtatva a meleg fogadtatástól és szives ellátástól. — A második vonattal 14 orosz sebesült is érkezett. — Másnap megérkezett a kórházi teljes felszerelés s a főgimnáziumban mintegy 460, a leányiskolában 380 s az elemi fiúiskolában mintegy 100—150 ember nyert elhelyezést s e helyeken naponta gondos orvosi kezelésben részesülnek a sebesült és beteg katonák. A sebesültek közül 300-at folyó hó 9 én a Vörös kereszt megyebeli kiegészítő kórházaiban helyeztek el, s folyó hó 7-én *Kubinyi* Géza főispán közbenjárására 41 sebesült a rimatamásfalvi kórházba utaltatott át, hol a régebbi sebesültek közül 25 volt s 10 újabb — tisztekből és önkéntesekből álló szállítmány — kapott elhelyezést. Az ápolás alatt lévők legnagyobb elismeréssel és valóságos elragadtatással nyilatkoznak az ellátásról s az ápoló hölgyek, orvosok és a Vörös-kereszt vezetőségének gyöngéd és figyelmes bánásmódjáról. A helybeli közkórházba folyó hó 10-én délután újabb sebesült szállítmány érkezett — számszerint 30, kiket érkezésük után nyomban ápolás alá vettek.

Segély a sebesülteknek. A helybeli három katonai kórházban elhelyezett sebesülteket a katonai vezetőség látja el s miután a sebesültek nagy számban vannak, ezek megvendégelésére és segélyezésére egyesek nem könnyen vállalkozhatnak. Dicséretreméltó gondolat volt *Máté* Jenő népbanki vezérigazgatótól, hogy ezek segélyezése érdekében, gyűjtés indítása céljából, a pénzügyhatóságokhoz fordult. A rimaszombati Takarékpénztár e célra 100 koronát, a Gömörmegyei Nép- és Iparbank s a Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank

50—50 koronát s a Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank 20 koronát adott. Folyó hó 9-én lapunk kiadóhivatalában *Almási Balogh* Samuné urasszony Serkéből a sebesült katonák segélyezésére személyesen 40 koronát adott át, mely összeg átvételét hálás köszönettel nyugtázzuk és átadjuk rendeltetési helyére. Itt említjük meg, mint valóban dicséretreméltó tény, hogy *Vozáry* Sámuelné, ki boldogságtól túlradó szívvel látja és érzi azt az általános meleg és lelkes ünneplést, melyben vitéz fia részeseül, f. hó 4-én az ezüst vitézségi érem átadása napján a Vörös-kereszt egyesület rimatamásfalai kiegészítő kórházában elhelyezett sebesülteket pompás ebéddel vendégelte meg. A nagyszerű ebédet hálával fogadták sebesült katonáink s jóízűen fogyasztották el.

Óvakodjunk a kolerától. Minden számában lapunknak felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a kolerától és vérhasról, hatályosan lehet védekezni, ha különös és legszigorubb gondot fordítunk a tisztaságra, étrendünkre vigyázunk, kezünket sokszor mossuk szappannal és lysoformmal! A mult héten Feleden a katonasebesülteket szállító vonatról letelet négy halálesetet — mint a belügyminiszteriumban megejtett szakszerű vizsgálat megállapította — kétségtelenül ázsiai kolera okozta. Még sem tapasztaljuk a fokozott gondosságot és óvintézkedéseket városunkban. A konzervgyár raktára mellett a Rimáig elterülő téren rakáson van a régi szemét s e héten legalább 4—5 napon át a szemetet gyűjtő kocsik nem jártak, a piacot nem ellenőrzi senki; ha valaki e héten a piaczon megfordult, láthatta, hogy a katonaság nekiesett a gyümölcsnek, a legromdább, legpiszkosabb, porlepte, csaknem rothadó gyümölcsöt mosatlanul, megtörlés nélkül fogyasztotta. Mondani sem kell, hogy így a legsúlyosabb vérhas, gyomor-, bélhurut és koleragyanus esetek fogják egymást érni. Már e héten is több vérhas gyanus megbetegedés fordult elő a katonák között s ezeknek a járványkórházba szállítása iránt a vezetőség mindjárt megtette a lépéseket.

Orvosi állások. Vármegyénk alispánja dr. *Meskó* Misklós megyei tisztifőorvos javaslatára a belügyminiszteriumhoz, illetve az orvosegyetem dékánjához megkeresést intézett, hogy az üresedésben lévő körorvosi állások közül öt helyre szigorló orvosokat küldjön, kik a szomszédos körorvosok és járásosok ellenőrzése mellett lássák el a közegészségügy terén a teendőket. Az orvostudományi dékán kijelölte a szolgálatra alkalmas orvosjelölteket s remélhetőleg rövidesen kedvezően lesz megoldva a kérdés. Nagyrőczen a háboru ideje alatt dr. *Albert* Ármin működik. Itt említjük meg, hogy a klenóczi községi orvos-választás határidejét a járás főszolgabírája okt. 30-án d. e. 11 órára tűzte ki.

Halálos autószerencsétlenség. A fővárosi lapokban olvassuk, hogy vasárnap délután a Tornalja felé vivő országuton halálos végű automobil baleset történt. *Müller* Lipót Frigyes 37 éves bécsi posztógyáros, ki Kassán rokonainál időzött, két társával kirándulást tett az autón a sztraczenai völgybe, melyet ő maga vezetett. — Az országuton egy fordulónál az autó beleütközött egy szembejövő fával megakadt szekerbe. A szekéren ülő *Hugycz* Pál tót fuvaros az összeütközés következtében meghalt, a gyáros súlyos agyrázkódást szenvedett s a két utitársa több zúzódással menekült meg. A vizsgálat megindult.

Drágaság Rimaszombatban. Hetek óta sajnos tapasztaljuk, hogy városunkban főleg a piaci élelmiszerek ára folytonosan emelkedik, de egyéb élelmiszerek, főleg a kenyér és a fűszerárak is olyan magas árt értek el, hogy a más vidékről ide jöttek rendkívül csodálkoznak a nálunk tapasztalható magas árakon. Ugy tudjuk, hogy hatóságainknak joguk van az élelmiszerek és más közszükségleti cikkek árait megállapítani; miért nem szólnak hát bele ebbe a mindig fokozódó és már-már elviselhetetlenné váló áremelkedésbe tiltó szavakkal? Ha pedig a városi hatóságtól nem várhatnók a védelmet a zsarolások ellen, úgy a vármegye energikus főispánjához és alispánjához fogunk fordulni ebben az ügyben, hiszen mi is Gömör Kishont-vármegye lakosai volnánk Rimaszombat városában!

Iskoláink szünete. Október hó 5-ikén váratlanul ki kellett adni a vakációt az összes rimaszombati iskolákban a főgimnáziumtól kezdve a népiskoláig. A bizonytalan időre kiadott szünet oka az, hogy a szatmári katonai kórház ide helyezték s a körülbelül ezer sebesültet csak az összes iskolákban tudták elhelyezni. A muzsák tehát egyelőre szünetelnek a harca zaj között. Reméljük, hogy egypár hónapi szünet után ismét felveszik a tanítás fonalát, ha lehetséges lesz. A főgimnázium igazgatótanácsa és tanári kara máris azt tervezi, hogy ha lehet, a jövő hónapban más helyiségben és összevonva tanítani fognak, egyelőre legalább a felsőbb osztályokban.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy *Kohn* Dezső putnoki születésű budapesti lakos családi nevét *Kertész*-re változtassa.

Ügyvédi kamarai hír. A miskolci ügyvédi kamara közzé teszi, hogy dr. *Dienes Gyula* volt putnoki és *Institorisz* Endre volt rimaszombati ügyvédek elhalálzásuk folytán a kamara lajstromából törölte. *Institorisz* Endre ügyvédi irodája részére gondnokká dr. *Institorisz* Endre rimaszombati ügyvédet rendelte ki.

MEGÉRKEZTEK az őszi és téli kalapmodellek felöltő-ujdonságok, gyermek-köpenyek, remekszabású kosztümök és szőrme-különlegességek a FISCHER BERTA női divattermébe.

Építsünk barakkkórházat! Köztudomású immár, hogy Miskolcra, Losoncra, Besztercebányára a harctérről visszakerült katonák között ázsiai kolera és vérhas esetek fordultak elő, s ezen esetek nyomtatékosan figyelmeztetnek arra, hogy a legszélesebb körben, minden eszközt megragadva igyekezzünk a köteleességünket teljesíteni a védekezés terén. A városunkban tartózkodó nagyszámú katonaság sorában több belső betegség (gyomor, bélzavarok) fordult elő, s nem tudjuk, vajjon nem történik-e meg a közel jövőben, hogy az idegen forgalom városunkban növekedni fog a katonaság itt tartózkodása következtében. Ezért tehát nem elegendő az, ha a köztisztaságra és a kolera elleni óvintézkedésekre vonatkozó hatósági intézkedések és szabályrendeletek pontos és szigorú betartását elrendeli és szigorúan ellenőrzi, hanem meg kell akadályozni komoly és hatályos intézkedésekkel a járvány behurcolását. — Föltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a város sürgősen építse a vasuti állomáson túl — vagy az állami ut és állomás — vagy pedig a temető és az állomás közötti területen egy — legalább 35—40 beteg, továbbá megfelelő — orvosi és ápoló személyzet elhelyezésére alkalmas barakkot, melynek célja az volna, hogy az előforduló gyanus, különösen az idegenből idekerült kolerára vagy vérhasra gyanus eseteket ott elkülönítsük s vesztegár alá helyezzük. A kolera járványkórházban ugyanis — mely megfelelően berendezve és felszerelve néhány ágygyal a Rimatamásfali-ut és a Mező-utca sarkán van — csak a kolerás betegek helyezhetők el s ha oda néhány beteg kerül, a gyanus betegek többé nem szállíthatók oda. Igaz, hogy a városnak a barakkkórház létesítése több ezer koronájába kerülne, de viszont számot kell vetni azzal is, hogy milyen óriási káros következményeknek lehet ezzel elejét venni és milyen beláthatatlan súlyos helyzetet teremtené, ha a járvány befészkelné magát városunkba. A felszerelésnél takarékoskodni kellene, mert ágyak helyett u. n. priesceket lehetne beállítani s az építkezéshez szükséges anyag házilag beszerezhető vagy pedig az egészséget megbízható vállalkozóra bízhatnánk, kit a városi mérnök ellenőrizne. A fődolog az, hogy az építés a lehető legsürgősebben keresztülvitessék, mielőtt a baj nyakunkon lenne s méltó és jogos szemrehányások érhetnének bennünket és a város vezetőségét!

A Gömörmegyei Nép- és Iparbank

a moratorium tartama alatt is elfogad előnyös kamatozás mellett betéteket s azokat, míg a moratorium tart, 2000 koronáig azonnal, 10000 koronáig 5 napi és 10000 koronán felül 10 napi felmondásra fizeti vissza.

Nyugtázás. A losonci 25. gyalogezredben szolgáló gömöri fiuknak ajándékozott selyem zászló költségeihez adakoztak: Hámos Aladárné 10, Grosinger Miksáné 6, Kulesár Jánosné 5, Dapsy Józsefné 4, dr. Kovács Lászlóné, Keresik Pálné, dr. Weinberger Rezsóné, ifj. Rábely Miklós és Vladár Józsefné 3—3, Rábely Etta, Valaszky Rezsóné, Gémes Béláné, Koreny Pálné, Hlozek Jánosné, Szoyka Pálné, Kosiner Vilmosné, Tóth Ernóné, Fülöp Béláné, Rábely Károlyné, Reinicz Zsigmondné, dr. Musotter Miklós, Weisz Adolfné, Vozáry Sámuelné, Miskolczy Lajosné, özv. Szöllösy Istvánné, Derekas Jánosné és Szabó Istvánné 2—2 korona. Csintalan Jánosné 120 kor. Beck Jenőné, özv. Szabó Károlyné, özv. Káposztás Józsefné, Percz Béláné, Hoselitz Rizuka, Hlozek Jánosné, Néményi Arminné, Kárpáti Valika, Hisnyan Béláné, Márkus Lászlóné, id. Hisnyan Béláné, Valaszky Györgyné, Szlávay Mariska, Senka Maresa, Szabó Margit, Imreh Sándorné, Wojtowszky Ilonka, Tarjányi Anna, Haas Salamonné, Bródy Andorné, özv. Végh Vilmosné, Mázik Anna, Rábely Kata, Horváth Zoltánné, Loysch Ödöné, Singer Rezsóné, Simon Mihályné, dr. Veress Samu, Foith Ferencz, Pásztori Gyuláné, Lefkovits Ferenczné, özv. Stech Kálmánné, Kohn Adolfné, özv. Dickmann Ignáczné, Dickmann Lászlóné, Heksch Bertalonné, Jávorszky Józsefné, Molnár Gizella, Frenák György, Havas Gyuláné, Spitzstein Salamonné, Striczky Árpádné, Rakotya Irma és Lusztig Menyhértné 1—1 korona. özv. Szabó Lászlóné, Bencsik Sándor és Beck nővérek 60—60 fillér. Lövy Henrikné, Heksch Ella, Schweitzer Margit, Tóth Elli, Komáromy Irén és Hudiczus Ferenczné 50—50 f. özv. Percz Lajosné 40 fillér.

A sebesülteknek.

A Vörös kereszt egyesület céljaira *Lukács* Gézáné címére érkezett adományokból újabban a következők osztattak szét:

Rozsnyói kórháznak: 30 kis párna, 10 nagy párna, 25 ing, 25 lábravaló, 50 törülköző, 25 karkötő.

Rimaszombati közkórháznak: egy zsák burgonya és Harmacz község által adományozott egy zsák bab.

Rimatamásfalvi kiegészítő kórháznak: 1 zsák burgonya.

*

Lukács Gézáné alispánné kezeihez újabban a következő adományok érkeztek, melyeknek vételét e helyen nyugtázza:

Hámos Aladárné, báró Vay Mariska adománya 12 haskötő, 12 pár kapca, 6 pár csuklódé, 3 jäger ing, 3 alsónadrág.

Keiszler Agla adománya 6 hósapka, 6 pár érmelegítő, 2 haskötő.

Dobóca község adománya Ninger Ferencz plebános utján: 10 ágylepedő, 20 lábravaló, 20 ing, 30 párna és tépésnek való vászoneműek. 9 és fél zsák burgonya, 6 vékányi bab és 1 zsák liszt.

Kőhegy község gyűjtése Szögesy Ferencz utján: Babarét 14 fejpárna, Eszterény 14 fejpárna, Karaszók Rottenberg Gyuláné 4 fejpárna, Kiéte 23 fejpárna és fehérnemű, Kőhegy 25 fejpárna és fehérnemű, Pápocs 8 fejpárna.

Igriczy Béla runyai ref. tanító iskolai gyűjtése 8 fejpárna.

Veszter Frigyes ujtalfalvi körjegyző gyűjtése 15 fejpárna.

Német-Apátiból ágy- és fehérneműek. Nagy Zoltánné adománya 6 ing, 10 lábravaló, sétabotok és olvasmány.

Tiszolcz nagyközségben Grünmann Aranka gyűjtőivén. (Folytatás) Bazovszki P.-né 1 párna, 2 alsónadrág, 2 ing, 1 lepedő. Kohn Márkné 6 párnahuzat, 2 alsónadrág, 6 törülköző. Kriska Pál Baczurove 5 alsónadrág és 4 ing. Kriska Julianna Baczurove 1 párnahuzat, 4 ing, 2 törülköző. Ferjencsik Mária Paulova 3 ing.

Dianiska Mihály 2 ing, 2 törülköző. Demjan Mihály 1 párna, 1 ing, egy törülköző. Kriska János Balázs 3 ing, 1 törülköző. Hlavay Ádám 2 ing, 1 törülköző. Noszko István 1 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Kriska Gyuro loepa 1 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Kriska Pál loepa 1 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Vinczei Ferenczné 1 törülköző. Szmik Jánosné 1 törülköző. Manicza Rudóné 1 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Lusztig Mihály 1 alsónadrág, 1 ing, két törülköző. Homolya Gáspár 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Szabó Pál kovács 2 ing. Setina Matild 2 párna 4 huzattal, 1 alsónadrág, 8 ing, 6 törülköző, 1 paplan 2 huzattal és 2 lepedő. Cseh Gusztáv 2 alsónadrág, 2 ing. Müller Mórné 1 párna, 2 huzattal. Csipka Ferenczné egy párna, 4 alsónadrág, 5 ing, 1 törülköző, 1 lepedő.

Báthory Emma gyűjtőivén: Javor Jánosné 1 alsónadrág, 2 törülköző. Dianiska Istvánné 1 párna. Gyenes Gábor 1 párna huzattal és 1 paplan. Grüné 1 paplan. Szkiba Filoména 1 törülköző. Stempel Sámuelné 6 drb. törülköző. Krausz Istvánné 1 párna 2 huzattal, 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Daxner Istvánné 1 párna 2 huzattal, 6 törülköző. Czimbalszta György 1 törülköző. Papirgyár 2 nagypárna 4 huzattal, 1 kispárna 2 huzattal, 3 ing, egy paplan két huzattal, 3 ágylepedő.

Manicza Jánosné gyűjtőivén: Mana Uramova 2 alsónadrág, 4 ing, 1 törülköző. Sifrikov Mária 2 ing, 2 törülköző. Kuchta Julianna 1 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Kuchta Mária két ing, 2 törülköző. Dianiska Gáspár pacher 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző, 1 lepedő. Cseh János 1 alsónadrág, 1 ing. Pekár Emilova két törülköző. Klein Gézáné 1 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző, 1 lepedő. Marina Wester 1 párnahuzat, 2 alsónadrág, 1 törülköző, 1 lepedő. Mária Putisová 1 ing. Krausz Zsuzsanna egy ing, 1 törülköző. Dianiska Zsuzsanna 2 törülköző. Milina Cipková Gustová 2 alsónadrág, 2 ing. Plachta Albertné 2 alsónadrág és 2 ing.

Venczel Olga gyűjtőivén: Bodor Antalné 2 alsónadrág, 2 ing. Csipka Istvánné 1 törülköző. Dianiska Györgyné 3 törülköző. Dianiska István 1 párna, 1 ing, 1 törülköző. Homola Ferencz 1 lepedő, 2 ing, 2 törülköző. Lipták Mária 1 törülköző. Dianiska János gatik 1 ing, 1 törülköző. Rohács Mária 4 párnahuzat, 1 törülköző. Hugyecz Jánosné 1 alsónadrág, 2 ing. Id. Martini Istvánné 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Zúr Julianna 1 törülköző. Demján Anna 3 ing, 2 törülköző. Czabán Jánosné 1 törülköző. Sablatura Andrásné 1 törülköző, Matiaz Istvánné 1 törülköző. Palider Józsefné 1 ing, 1 törülköző. Dr. Schwartzné 3 ing, 3 törülköző. Botár Aurélia 1 párna, 2 párnahuzat, 1 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Czimbalszta György 1 törülköző.

Jurenkó Istvánné gyűjtőivén: Krajcsi Ferenczné 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Horváth Ferenczné 2 alsónadrág. Nagel Károly 1 alsónadrág, 1 ing. Horanszki Antalné 2 ing. Krsnyam Ferencz 2 párna 4 huzattal, 4 törülköző. Henvult József 1 párna 2 huzattal, két alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Krajcsi Antalné 2 alsónadrág 2 ing, 1 törülköző. Krajcsi Lajosné 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Heinrich Pál 2 törülköző. Grilli Antalné egy párna két huzattal, 1 ing 2 törülköző. Kriska Mátyásné 2 alsónadrág. Belkó Mátyásné 1 párna 2 huzattal, 2 törülköző. Kovácsik Józsefné 1 alsónadrág, 2 törülköző. Kriska Julianna 2 ing, 1 törülköző. Molek György 1 ing, 1 törülköző. Stevkó György kalauz 1 alsónadrág, 2 törülköző. Manicza Mátacs 3 ing. Kriska Jánosné mihal 2 ing, 5 törülköző. Schwarcz Lajosné 1 párna huzattal. Stern Samuné 1 párna huzattal, 1 törülköző. Rozenbaum Mórné 1 alsónadrág, 1 ing. Rosko Jánosné 1 alsónadrág, 2 törülköző. özv. Krausz Andrásné 3 törülköző. Szlabej Jánosné 2 ing, 1 törülköző. Kovács Zsuzsanna 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Steczkó János 1 párna huzattal. Jávorszky Károly 2 törülköző. Kriska Stefan dornik 4 ing. Hornyák István 1 párna huzattal. Manicza Jánosné 1 párna huzattal, 3 törülköző. Ivara Gyuláné 1 törülköző. Dianiska János 1 párna huzattal, 1 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Dianiska Pálné 2 törülköző. Komáromy Sándorné 2 alsónadrág, 3 ing. Isbki 2 alsónadrág. Gavabel Mátyás 2 ing. Dulá Zsuzsanna 1 alsónadrág, 1 ing. Komora Andrásné 2 törülköző. Ifj. Iván Antal 1

alsónadrág, 3 törülköző. Komora András Ágnes 1 ing, 1 törülköző. Kovacsik József 2 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Kazimer Ferencz 1 alsónadrág, 1 ing. Tokár Mária 2 törülköző. Grómer Ignác 2 alsónadrág, 2 ing. Izsák Jánosné 2 alsónadrág, 2 ing. Iván Anna 2 ing, 3 törülköző. Iván Ferencz 3 törülköző. Porubanez Mária 2 törülköző. Szekeres János két alsónadrág. özv. Szirota Jánosné 3 alsónadrág. Kores Jánosné 4 törülköző. Heinrich Mihályné 2 párna huzattal, 2 alsónadrág, 2 ing. Ganczala Jánosné 2 alsónadrág, 2 törülköző. Ganczala Józsefné 1 ing. Kriska Nándor 1 párna 2 huzattal, 4 törülköző. Porubanez János 3 ing, egy törülköző. Szücs Ferenczné 2 ing, 2 törülköző. Kriska Lajosné 2 párna huzattal, 2 törülköző. Gottlieb Mihály 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Forint Mihályné 1 párna 2 huzattal, 4 törülköző. Jurenkó Istvánné 2 párna 4 huzattal, 2 ing és két alsónadrág.

Lusztig Juliska gyűjtőivén: Holko János 2 alsónadrág, 2 ing. özv. Csech Istvánné 1 párna, 1 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. özv. Csepik Pálné 2 párnahuzat, 2 törülköző. Csepik János 3 párnahuzat, 2 törülköző, Kuchta Ferenczné 1 párnahuzat, 4 törülköző. Mihalik Stefán két alsónadrág. Král Istvánné 1 alsónadrág, 1 ing. özv. Filosz Szaniszlóné 5 törülköző, 6 zsebkendő, 2 lepedő. Jávorszky Ferenczné 3 párnahuzat, 1 alsónadrág, 3 ing, 3 törülköző. özv. Kalla Sándorné 1 lepedő, 3 alsónadrág, 2 ing, 10 zsebkendő. Majtner János 2 párna huzattal, 2 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Kuchta Sándor 3 párnahuzat.

Szántó Árpádné gyűjtőivén: Klein család 8 alsónadrág, 4 ing. Komora János 2 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Gottlieb József 2 párna, 2 törülköző. Ganzsala József 1 párna, 1 párnahuzat, 2 törülköző. Gottlieb Antalné 1 párna, 1 párnahuzat, 5 alsónadrág, 2 törülköző. Natter István 2 párna, 2 párnahuzat, 1 ing, 2 törülköző. Grilli Jolán 2 párna, 2 alsónadrág. Grilli Ferencz 1 ing, Bohus Julianna 1 törülköző, Pazur Ferencz 2 ing, 1 törülköző. Dobos Gusztáv 4 párnahuzat, 6 törülköző. Major József 1 párna, 2 párnahuzat, 3 alsónadrág. Ulle Károly 2 párnahuzat, 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Filadelfi Gábor 2 párnahuzat, 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Kovács Lajos 1 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Maczurák Kelemen 2 alsónadrág, 2 ing. Maczurák János 1 párna, 1 párnahuzat, 3 alsónadrág, 2 ing, 5 törülköző. Bíró Károlyné 2 párnahuzat, 2 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Csunderlik Vinczéné 1 alsónadrág, 5 ing, Striba Mária 1 párna, 2 alsónadrág, 1 törülköző, Eremia Anastosia 2 fejpárna, 2 párnahuzat. Petrinyecz János 1 fejpárna, 1 ing, 1 törülköző. Strba Jánosné 2 törülköző. Keller Mihály 2 törülköző. Horánszki János 1 párna, 1 párnahuzat, 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Kvacskaj János 1 párna, 1 párnahuzat, 1 törülköző. Kvacskaj András 1 alsónadrág, 1 ing. Tokár Mária 2 párna, 2 párnahuzat, 4 törülköző. Dula Jánosné 1 párna, 1 párnahuzat, 1 ing, 2 törülköző. Kreicsi László 1 törülköző. Malkovics Tibor 1 törülköző. Kajel János 1 alsónadrág, 3 törülköző. Jacho Pál 1 párnahuzat, 1 alsónadrág, 1 ing. Porubanez József 1 törülköző. Özv. Útrata Józsefné 1 párnahuzat, 1 alsónadrág, 1 törülköző. Kovacsik Ferenczné 1 alsónadrág, 1 törülköző. Kreicsi Linka 1 párna, 1 párnahuzat, 1 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Gottlieb János 4 ing, 2 törülköző. Krajcsi József 1 párna, 2 párnahuzat, 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Bodor Balázs 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Kovacsik Antal 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Krajcsi János 1 párna, 1 párnahuzat, 1 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Bohus Lajosné 2 párna, 2 párnahuzat, 2 ing, 2 törülköző. Nagy Istvánné 1 párna, 2 párnahuzat, 2 alsónadrág, 2 ing. Mikita Ferencz 1 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Velezki József 1 ing, 2 törülköző. Rosár Vince 1 párna, 1 párnahuzat, 2 alsónadrág, 1 törülköző. Szekeres József 2 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Roszjár Ferenczné 1 párna, 1 párnahuzat, 2 törülköző. Grilli Lajos 2 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Kovacsik Antal 2 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Szántó Árpád 2 párna, 4 párnahuzat, 3 alsónadrág, 2 ing. Parák Lászlóné 1 párna, 2 párnahuzat, 2 alsónadrág, 1 ing, 2 törülköző. Sutyák Lászlóné 2 párna, 2

párnahuzat, 5 törülköző. Horánszki Józsefné 2 alsónadrág, 2 ing.

Debnár Györgyné és Dobos Irma gyűjtőivén: Laber Aladár 2 alsónadrág, 5 ing, 3 törülköző. Eltscher Róbertné 1 párna huzattal, 1 alsónadrág, 1 ing, 4 törülköző, 2 zsebkendő. Thalesz Györgyné 2 párna huzattal, 2 alsónadrág, 3 ing, 4 törülköző, 1 lepedő. özv. Fazekas Jánosné 2 párna huzattal, 3 ing, 2 törülköző, 1 lepedő. Horváth Lajos 1 párna 2 huzattal, két alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Ádám József 2 alsónadrág, 2 ing, 2 törülköző. Komora Mátyásné 2 lepedő. Ferencsik János 1 alsónadrág, 2 ing. Parduppa Lajos 1 alsónadrág, 1 ing, 1 törülköző. Székely Ferencz 1 párna 2 huzattal, egy ing, 2 törülköző, 1 lepedő. Boros István egy párna, 2 ing, 2 törülköző. özv. Schultz Cunóné 3 párnahuzat, 1 lepedő. Petricskó Jenő két párna 4 huzattal, 6 alsónadrág, 6 ing, 6 törülköző. Schrott József 1 párna 4 huzattal, 3 alsónadrág, 2 ing, 5 törülköző, 100 cigareta, egy szappan, egy fogkefe. Wilhelm Ede 4 párna 4 huzattal, 3 alsónadrág, 3 ing, 3 törülköző, 3 zsebkendő. özv. Nágel Jánosné 2 párna, két törülköző. Gottlieb Miksa 1 alsónadrág, 2 ing, 1 törülköző. Kiss József egy törülköző. Hricz János 2 párna huzattal, 3 ing. Bohun József 4 párna, 2 huzat, 4 ing, 3 zsebkendő, három harisnya. Tóth István 1 alsónadrág, 1 törülköző. Stefankó 3 ing, 1 törülköző. Nágel Ferencz 1 párna két huzattal, 1 alsónadrág. özv. Hunya Jánosné 2 törülköző, 1 lepedő. özv. Horváth Jánosné 2 ing, 1 törülköző. Szlabey József 2 alsónadrág, 2 ing. Nágel Lajos 1 alsónadrág, 1 ing. Valent Antal 3 ing, 2 törülköző. Magyar kir. vasgyári munkások fog. szövetekezete 10 alsónadrág, 7 trikó ing. Zsilla Ferencz 1 párna huzattal, 2 alsónadrág, 3 ing, 2 törülköző, hat zsebkendő. özv. Hudecz Jánosné 2 törülköző, 1 lepedő. Debnár György 3 párna 5 huzattal és 3 alsónadrág. Werner Alajos 3 párna 6 huzattal, 3 alsónadrág, 3 törülköző. Várnai Árpádné 4 törülköző. Hugyecz Paula 6 törülköző.

Adományok a Vörös-kereszt egy- let részére.

Az elmúlt héten ismételtén gazdagon nyilatkozott meg társadalmunk hazafias áldozatkész-sége a helybeli vörös-kereszt egylet részére juttatott adományokkal:

Pénzadományok: Philippovich Emil 20, Szücs Györgyné 10, Institórisz Mariska 10, dr. Baksay Dezső 50, Zachar Gusztáv 10 korona. Dr. Löcherer Tamás 2 korona tagdíj.

Természetbeliek. Rimaszombatból: Dombrovsky Istvánné 2 párna 2 huzattal, 2 lepedő. Halgas Jánosné 6 lábravaló, 6 zsebkendő, 1 párna. Özv. Teleszniczky Edéné 6 lábravaló, 2 ing, 1 párna. Dickmann Lenke 2 párna 4 huzattal. Koskó Lajosné 11 kgr. zsír. Szakall Andrásné 5 ing. Özv. Csucsoy Tamásné 2 párna 2 huzattal, 8 pár harisnya, 1 szalmazsák. Tóth Ernőné 2 liter tejfel, egynegyed kgr. vaj,

5 kgr. turó. Szabó József egy egész oldal szalonna. Bródy Józsefné 12 pár harisnya, 2 lábravaló, 12 szappan, 6 fésű, 5 ing. Lehoczky Mártonné 3 törülköző, 2 szappan. Hindrich Gusztávné 6 ing, 6 pár harisnya, 1 trikó nadrág. Pitta Lipótné 2 párna 4 huzattal, 2 lepedő, 2 takaró, 1 haskötő. Benyo Róza 2 ing, 2 lábravaló.

Vidékről: Szüts István almágyi róm. kath. tanító a Főispán ur Öméltóságának megbízásából a rimaszombati vörös-kereszt részére gyűjtött Almágy községben 340 l. buza, 60 l. rozs, 125 l. bab, 5 l. mák, 11 zsák burgonya, 3 lepedő, 6 törölő, 6 ing, 4 lábravaló. Dobfenék községben 17 párna, 3 lepedő, 12 törölő, 2 ing. Péterfala községben 40 párna, 19 lepedő, 28 törölő, 9 ing, 1 lábravaló, 1 kötszer, 1 gyoles, 6 zsákvászon. Zabar községben 24 lepedő, 32 törölő, 20 ing, 30 lábravaló, 6 zsákvászon. Tajti községben 90 l. buza, 150 l. rozs, 130 l. bab, 11 zsák burgonya, 3 lepedő, 12 törölő, 11 ing, 5 lábravaló, 8 zsákvászon. Egyházasbást községben 240 l. buza, 135 l. bab, 8 zsák burgonya, 37 párna, 8 lepedő, 22 törölő, 24 ing, 13 lábravaló, 8 zsákvászon.

Felsőpokrógy községből 10 drb. tányér, 14 drb. evőeszköz. Báder Józsefné Rimabánya 2 párna 4 huzattal, 4 ing. Fáy Gyula Nyusztya 62 kgr. szarvas hus. Birnstingel Aurélné 3 párna 6 huzattal, 6 törülköző. Bakostörök község lakosainak adománya: 4 zsák burgonya, 1 zsák liszt, fél zsák alma, fél zsák bab, 3 kgr. szalonna. Andrik Andrásné Rimatamásfalva 5 liter tej. Ajnácskő község lakosainak adománya: 5 zsák burgonya, 5 véka bab, 5 liter borsó és fehérmam. Béres István plébános Zabar 8 lábravaló, 5 ing, 1 haskötő.

Eddig 12 darab csomagot küldött a vörös-kereszt egylet rimaszombati városi választmánya a hadsegélyző hivatalnak és pedig: 195 haskötő, 186 pár érmelegítő, 63 hősapka, 85 pár kapeca, 10 nyakvédő, 4 térdmelegítő, 1 szörme gallér és 12 darab fekete szörme. Ehhez hozzájárultak: Lehoczky Mártonné 6 haskötő. Szecseyné 8 pár érmelegítő. Kármán Katica 6 pár érmelegítő. özv. Adorján Lőrinczné 3 hősapka, 2 pár érmelegítő. Benyo Róza 6 hasmelegítő. Striczky Árpádné 4 érmelegítő 1 térdmelegítő. Szlávay Mariska 6 pár kapeca, 3 pár érmelegítő, 1 hasmelegítő. Jávorszky Józsefné 6 hősapka, 6 hasmelegítő, 6 érmelegítő, 6 pár kapeca. Bárány Fischer Arnoldné 23 haskötő, 12 pár kapeca. Vályi Ferenczné 7 haskötő, 6 kapeca. Meskó Sárka 6 pár érmelegítő. Dr. Ráróssy Gyuláné 12 pár érmelegítő. Klein Mórné 12 hasmelegítő, 12 pár kapeca, 12 drb. szörme, 2 méter flanel, 3 matring pamut. Lengyel Erzsike 8 haskötő, 6 pár érmelegítő. Dr. Kovács Lászlóné 12 haskötő, 3 pár érmelegítő, 4 hősapka. Mátócsy Pálné 6 haskötő. Smál Gyuláné 6 haskötő. Nádassy Sarolta 2 hősapka, 3 pár érmelegítő, 1 szörme gallér.

Összinté köszönetünket fejezzük ki a nagylelkű adakozóknak áldozatkészességükért.

A magyar szent korona orsz. vörös-kereszt egylet. rimaszombati városi választmánya.

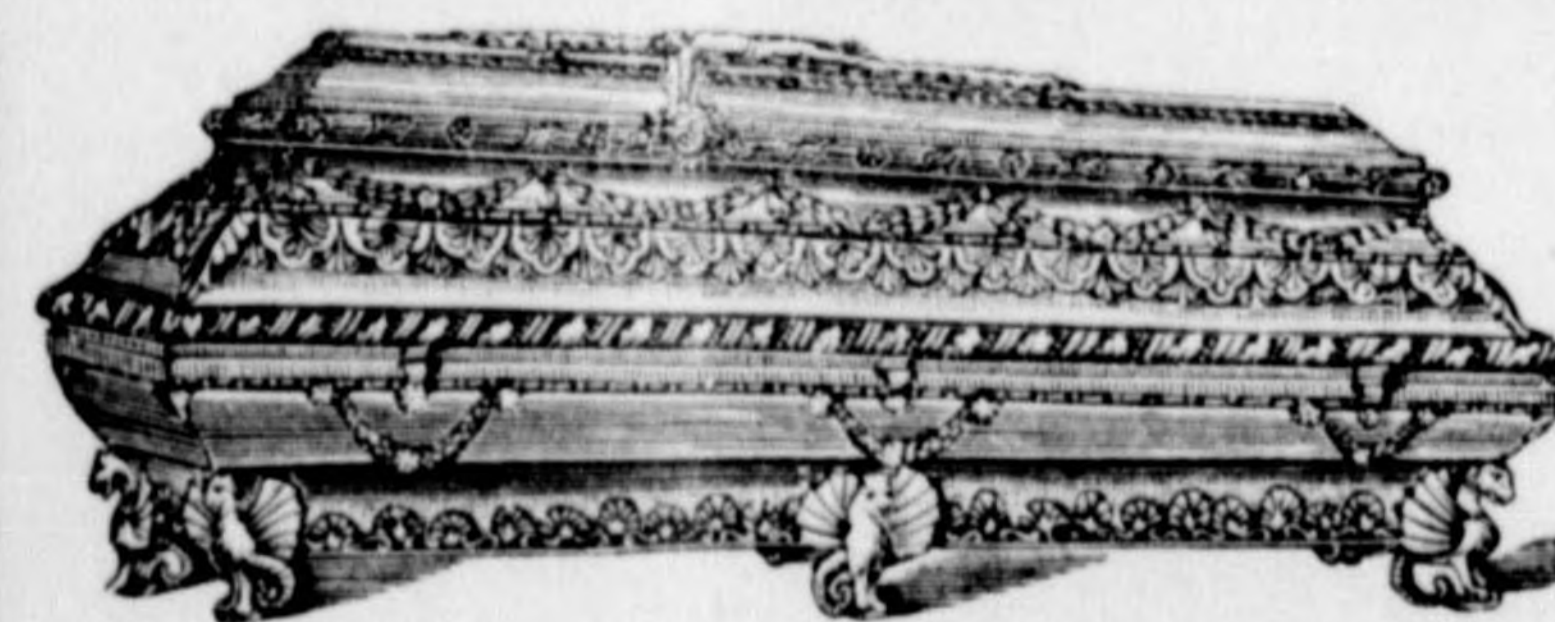
ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

7-*

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-utca**.

„**ZSUFFA**”-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle **érc- és fakoporsókból**,

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállaltatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.

Kiadó lakások.

A **Forgách-utcában** lévő s a Rásky-nővérek tulajdonát képező házban, melyet most még a csendőrség bérel,

ez év november hó elsejétől

egy 4 szobás, egy 3 szobás és egy 2 szobás jókarban levő s vízvezetékekkel ellátott lakás kiadó. — A bérelni szándékozóknak tájékoztatást ad:

* Matolcsy Pál.

Hirdetéseket mérsékelt áron **e lap részére** elfogad a kiadóhivatal **Tompa-utca 10. és Ifj. Rábely Miklós** könyv- és papirkereskedő **Deák Ferencz-utca 20-ik szám.**

Mielőtt butort vásárolna

ne mulassza el saját érdekében megtekinteni

Özv. Benkó Jánosné

gömör. legrégibb és legnagyobb butortelepét. **Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca**

Tulzsufolt raktárai folytán ajánlja a legmodernebb ebédlőket: paliszander, mahagoni, tölgyfa stb. színekben, valamint a legmodernebb román-stílu tölgyfa ebédlőket. — **Hálószobákat:** mahagoni, cseresznye, kőris, fehér madárjávör és különböző külföldi faneműekben is. — **Uri szobákat** a legmodernebb stílekben, iroda berendezéseket, amerikai íróasztalokat **önköltség áron.**

Továbbá függönyöket, ágyterítőket, szőnyegeket kiállítás miatt a **beszerzési áron alul.**

Azonkívül saját kárpitos műhelyemben készült mindenféle párnázott butorokat, ugymint: ebédlődiványok, fotelek, angol bőrgarnitúrák, matracok stb. Minthogy raktárainban eskis elsőrendű árut tartok, azok szolid és tartós kiviteleért szavatolok.

Hogy ez nem üres reklám, tekintse meg minden vételkényszer nélkül raktárainkat, hogy a nagy választékról és a butorok szép és szolid kiviteléről és a rendkívül olcsó árakról meggyőződjön. A butorok legnagyobb része saját asztalos műhelyemben készül. — **Hitelképes** egyéneknek részletfizetésre is adok.

Egyben van szerencsém a t. közönség szives figyelmébe ajánlani **temetkezési vállalatomat** és **koporsó-raktáramat**, ahol nagy készletet tartok mindenféle érez- és fakoporsókban, vala int a temetkezésekhez szükséges összes kellékekben és felszerelésekben és így azon helyzetben vagyok, hogy temetkezéseket, valamint a vele járó összes teendőket a legdiszesebbtől a leg-egyszerűbbig jutányos árak mellett elvállalhatom.

Temetkezéseket vidékre is elvállalok, valamint hullaszállításokat is. 7-*

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izléses-
:: sen, jutányos áron eszközöl ::

id. Rábely Miklós Fia könyvkötészete

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

KASZINÓ-ÉPÜLET.

Vizsgázott gépész

ajánkozik **stabil-gép kezelésére,** esetleg mint **géplakatos** műhelybeni foglalkozásra is. — **Czim:** megtudható e lap kiadóhivatalában Tompa-u. 10. 3-3

Tanulóul

Egy 13-14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul:** továbbá egy másik 13-14 éves fiú — ki írni és olvasni tud, **könyvkötőtanulóul** felfogadtatik **idősb Rábely Miklós Fia** rimaszombati könyvnyomdájába

RÁBELY MIKLÓS FIA

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, ERZSÉBET-TÉR 9.

Telefon szám:

52.

Telefon szám:

52.

Ajánlom a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű **könyvnyomdám**at és **könyvkötézetemet.**

minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlésteljes kivitelére.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok stb. **Ügyvédeknek:** intőlevelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok. — **Pénzintézeteknek:** alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérleg-számlák stb. — **Kereskedőknek és Iparvállalatoknak:** körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb. — **Továbbá:** falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb.

A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Izléses munka.

Jutányos árak.

Könyvkötézetem: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Gyász-szallagok föliratai gyorsan és izlésesen eszközöltetnek.

Izléses munka.

Jutányos árak.